

ZAHTJEVI ZA PROJEKTOVANJE I PROIZVEDNJU OPREME LIČNE ZAŠTITE

Primjena bitnih zahtjeva za zdravlje i bezbjednost iz ovog priloga je obavezna.

Obaveze koje se odnose na bitne zahtjeve za zdravlje i bezbjednost primjenjuju se samo ako postoji odgovarajući rizik od kojeg predmetna oprema lične zaštite treba da štiti.

Bitni zahtjevi za zdravlje i bezbjednost primjenjuju se tako da se u obzir uzimaju najnovija dostignuća i postojeća praksa u vrijeme projektovanja i proizvodnje, kao i tehnički i ekonomski zahtjevi koji odgovaraju visokom stepenu zaštite zdravlja i bezbjednosti.

Proizvođač sprovodi procjenu rizika kako bi identifikovao rizike koji se odnose na opremu lične zaštite koju proizvodi.

Prilikom projektovanja i izrade proizvođač uzima u obzir izvršenu procjenu.

Prilikom projektovanja i proizvodnje opreme lične zaštite, i prilikom izrade uputstava, proizvođač osim predviđene namjene opreme lične zaštite, uzima u obzir i upotrebu koja se može razumno predvidjeti.

Kada je to primjenljivo, mora se obezbijediti zdravlje i bezbjednost osoba koje nijesu korisnici.

1. OPŠTI ZAHTJEVI ZA SVU OPREMU LIČNE ZAŠTITE

Oprema lične zaštite mora da obezbijedi odgovarajuću zaštitu od svih mogućih rizika, u skladu sa predviđenom namjenom.

1.1. Načela projektovanja

1.1.1. Ergonomija

Oprema lične zaštite mora biti projektovana i izrađena tako da u uslovima predviđene namjene korisnik može nesmetano da obavlja delatnost i da ima najviši mogući nivo zaštite.

1.1.2. Nivoi i klase zaštite

1.1.2.1. Najviši mogući nivo zaštite

Optimalan nivo zaštite koji se mora uzeti u obzir kod projektovanja je onaj iznad koga bi ograničenja prilikom upotrebe opreme lične zaštite spriječavala njenu efikasnu namjenu za vrijeme izlaganja riziku ili normalnog obavljanja aktivnosti.

1.1.2.2. Klase zaštite primjerene različitim nivoima rizika

Kada se može razlikovati više nivoa istog rizika pri različitim uslovima upotrebe opreme lične zaštite, prilikom projektovanja moraju se uzeti u obzir odgovarajuće klase zaštite.

1.2. Neškodljivost opreme lične zaštite

1.2.1. Odsustvo rizika i drugih štetnih faktora

Oprema lične zaštite mora biti projektovana i izrađena tako da spriječi rizike i druge štetne faktore u predviđenim uslovima upotrebe.

1.2.1.1. Materijali pogodni za izradu opreme lične zaštite

Materijali i dijelovi opreme lične zaštite, uključujući i produkte njihovog razlaganja, ne smiju nepovoljno da utiču na higijenu ili zdravlje korisnika.

1.2.1.2. Svojstva površine delova oprema lične zaštite koja može biti u dodiru sa korisnikom

Površina svakog dijela opreme lične zaštite koja je ili može biti u dodiru sa korisnikom prilikom nošenja ne smije biti gruba, oštih ivica, izbočina ili takva da izaziva pretjerane nadražaje ili povrede.

1.2.1.3. Maksimalna dozvoljena smetnja korisniku

Svako ograničenje u pokretu, u zauzimanju odgovarajućeg položaja tijela i čulnom opažanju pri upotrebi opreme lične zaštite mora biti svedeno na minimum. Osim toga, upotreba opreme lične zaštite ne smije da prouzrokuje pokrete koji bi mogli da ugroze korisnika.

1.3. Udobnost i efikasnost

1.3.1. Prilagođavanje opreme lične zaštite korisniku

Oprema lične zaštite mora biti projektovana i izrađena tako da se olakšava pravilno postavljanje na korisnika i da ostane na mjestu tokom predviđenog perioda upotrebe, uzimajući u obzir faktore sredine, pokrete koje treba učiniti i položaje tijela.

Oprema lične zaštite mora da ima mogućnost prilagođavanja korisniku pomoću odgovarajućih sistema podešavanja i pričvršćivanja ili odgovarajućim rasponom veličine.

1.3.2. Lakoća i čvrstoća opreme lične zaštite

Oprema lične zaštite mora da bude što je moguće lakša, bez ugrožavanja čvrstoće i efikasnosti.

Osim dodatnih bitnih zahtjeva za posebne rizike iz tačke 3. ovog priloga, oprema lične zaštite mora biti u stanju da izdrži uticaje i pojave svojstvene za predviđene uslove upotrebe.

1.3.3. Kompatibilnost različitih klasa i tipova opreme lične zaštite projektovanih za istovremenu upotrebu

Ako isti proizvođač stavlja na tržište više modela opreme lične zaštite različitih vrsta ili tipova radi obezbeđivanja istovremene zaštite susjednih dijelova tijela korisnika od kombinovanih rizika, ti modeli moraju da budu kompatibilni.

1.3.4. Zaštitna odjeća sa zamjenljivim štitnicima

Zaštitna odjeća sa zamjenljivim štitnicima predstavlja opremu lične zaštite i ocjenjuje se kao kombinacija tokom postupaka ocjenjivanja usaglašenosti.

1.4. Informacije koje daje proizvođač

Osim poslovnog imena odnosno naziva i adrese sjedišta proizvođača i/ili njegovog zastupnika, proizvođač prilikom stavljanja opreme lične zaštite na tržište, na crnogorskom jeziku, daje precizne i razumljive pisane informacije o:

(1) skladištenju, upotrebi, čišćenju, održavanju, servisiranju i dezinfekciji. Proizvodi za čišćenje, održavanje ili dezinfekciju koje preporučuje proizvođač ne smiju da imaju negativan efekat na opremu lične zaštite ili korisnike kada se primjenjuju u skladu sa odgovarajućim uputstvima;

(2) performansama zabilježenim tokom tehničkih ispitivanja kojima se provjerava nivo ili klasa zaštite koju pruža ispitivana oprema lične zaštite;

(3) odgovarajućim dodacima opreme lične zaštite i karakteristikama odgovarajućih rezervnih dijelova;

(4) klasama zaštite koje odgovaraju različitim nivoima rizika i o odgovarajućim ograničenjima u upotrebi;

(5) roku upotrebe ili vijeku trajanja opreme lične zaštite ili neke od njenih komponenti;

(6) vrsti ambalaže pogodnoj za transport;

(7) značenju svih oznaka (u skladu sa tačkom 2.12. ovog priloga);

(8) riziku od kojeg oprema lične zaštite treba da zaštiti;

(9) pozivanju na ovaj pravilnik i, po potrebi, na druge primjenljive propise;

(10) poslovnim imenu odnosno nazivu, adresi i jedinstvenom broju imenovanog tijela koje je učestvovalo u postupku ocjenjivanja usaglašenosti opreme lične zaštite;

(11) pozivanju na primijenjene crnogorske standarde ili na druge tehničke specifikacije kad su one primenjene;

(12) internet adresi na kojoj je dostupna deklaracija o usaglašenosti.

Informacije iz podtač. (9)–(12) tačke 1.4. ovog priloga ne moraju se nalaziti u uputstvu proizvođača, ako je uz opremu lične zaštite priložena deklaracija o usaglašenosti.

2. DODATNI ZAHTEJEVI ZAJEDNIČKI ZA VIŠE VRSTA ILI TIPOVA OPREME LIČNE ZAŠTITE

2.1. Oprema lične zaštite sa ugrađenim sistemima za podešavanje

Ako oprema lične zaštite ima ugrađene sisteme za podešavanje, ti sistemi moraju da budu projektovani i izrađeni tako da se podešavanja ne poremete bez znanja korisnika pod predviđenim uslovima upotrebe.

2.2. Oprema lične zaštite koja u potpunosti pokriva djelove tijela koje treba zaštititi oprema lične zaštite koja u potpunosti pokriva djelove tijela koje treba zaštititi mora biti dovoljno vazdušno propusna da spriječi pretjerano znojenje tokom upotrebe, a ako to nije slučaj, mora biti opremljena sredstvima koja upijaju znoj.

2.3. Oprema lične zaštite za lice, oči i organe za disanje

Oprema lične zaštite za lice, oči ili organe za disanje mora da bude takva da u najmanjoj mogućoj mjeri ograničava vidno polje ili oštrinu vida korisnika.

Stepen optičke neutralnosti sistema za vid ovih vrsta opreme lične zaštite mora da bude takav da omogući korisniku precizan i dugotrajan rad.

Ako je potrebno, oprema lične zaštite mora da bude obrađena ili opremljena tako da se spriječi kondenzacija.

Modeli opreme lične zaštite namijenjeni korisnicima kojima treba korekcija vida moraju omogućiti nošenje naočara ili kontaktnih sočiva.

2.4. Oprema lične zaštite podložna starenju

Ako je poznato da na projektovane performanse nove opreme lične zaštite značajno utiče starenje, datum proizvodnje i/ili, ako je to moguće, vijek trajanja opreme lične zaštite moraju da budu neizbrisivo označeni na svakom primjerku opreme lične zaštite ili na svakoj zamenljivoj komponenti opreme lične zaštite koje se stavljaju na tržište, i to na takav način da se spriječi svako pogrešno tumačenje. Ovaj podatak mora da bude neizbrisivo označen i na ambalaži.

Ako proizvođač nije u mogućnosti da pruži podatke o vijeku trajanja opreme lične zaštite, njegova uputstva moraju da pruže sve informacije potrebne da se kupcu ili korisniku omogući da odredi razuman vijek trajanja imajući u vidu kvalitet modela i zadovoljavajuće uslove skladištenja, korišćenja, čišćenja, servisiranja i održavanja.

Ako postupci čišćenja koje preporučuje proizvođač mogu dovesti do starenja i osjetnog i brzog pogoršanja performansi opreme lične zaštite, proizvođač mora, gde je to moguće, na svaki primjerak opreme lične zaštite stavljen na tržište, staviti znak koji pokazuje koliko se najviše čišćenja može obaviti prije pregleda ili odbacivanja opreme. Ako to ne uradi, proizvođač mora te informacije da navede u pratećoj dokumentaciji.

2.5. Oprema lične zaštite koja može biti zahvaćena nekim drugim objektom u toku upotrebe

Kada predviđeni uslovi upotrebe naročito uključuju rizik da oprema lične zaštite bude zahvaćena objektima u pokretu stvarajući opasnost za korisnika, oprema lične zaštite mora da posjeduje odgovarajući prag otpornosti iznad koga se sastavni dio lomi i eliminiše opasnost.

2.6. Oprema lične zaštite za upotrebu u potencijalno eksplozivnoj atmosferi

Oprema lične zaštite namijenjena za upotrebu u potencijalno eksplozivnoj atmosferi mora biti projektovana i izrađena tako da ne može biti izvor električnog, elektrostatičkog ili udarom izazvanog luka ili varnice koji bi mogli da zapale eksplozivnu smjesu.

2.7. Oprema lične zaštite namenjena za upotrebu u hitnim slučajevima ili za brzo postavljanje i/ili skidanje

Oprema lične zaštite namenjena za upotrebu u hitnim slučajevima ili za brzo postavljanje i/ili skidanje mora da bude projektovana i izrađena tako da se vrijeme potrebno za njihovo postavljanje i/ili skidanje svede na minimum.

Svi sastavni sistemi koji omogućavaju pravilno postavljanje ili skidanje opreme lične zaštite sa korisnika moraju da omoguće da korisnik njima rukuje brzo i jednostavno.

2.8. Oprema lične zaštite za upotrebu u veoma opasnim situacijama

Oprema lične zaštite za upotrebu u veoma opasnim situacijama mora da sadrži naročito podatke proizvođača namijenjene isključivo osposobljenim i obučanim pojedincima koji su kvalifikovani da ih tumače i obezbijede korisniku pravilnu upotrebu takve opreme lične zaštite.

Podacima iz stava 1. ove tačke, između ostalog, mora da se opiše postupak koji se primjenjuje kako bi se potvrdilo da je oprema lične zaštite ispravno podešena i da funkcioniše kada je nosi korisnik.

Ako oprema lične zaštite ima alarm koji se aktivira u odsustvu predviđenog nivoa zaštite, taj alarm mora da bude tako projektovan i smješten da ga korisnik može opaziti u uslovima za koje je ta oprema lične zaštite namijenjena.

2.9. Oprema lične zaštite koja sadrži komponente koje korisnik može da podešava ili skida

Sve komponente opreme lične zaštite koje korisnik može da podešava ili skida radi zamjene moraju biti projektovane i izrađene tako da se olakša njihovo podešavanje, pričvršćivanje i skidanje bez alata.

2.10. Oprema lične zaštite za spajanje, odnosno povezivanje na druge, spoljne dodatne uređaje

Ako oprema lične zaštite uključuje sistem koji omogućava spajanje, odnosno povezivanje sa drugim, spoljnim dodatnim uređajem, mehanizam za spajanje mora biti projektovan i izrađen tako da omogući da se montira samo na odgovarajuću opremu.

2.11. Oprema lične zaštite sa ugrađenim sistemom za cirkulaciju fluida

Ako oprema lične zaštite uključuje sistem za cirkulaciju fluida, on mora biti izabran, odnosno projektovan i ugrađen tako da omogućava obnavljanje fluida u blizini cijelog dijela tijela koji se štiti, bez obzira na pokrete i položaj tijela korisnika u predviđenim uslovima upotrebe.

2.12. Oprema lične zaštite sa jednom ili više identifikacionih oznaka ili oznaka za raspoznavanje koje su u neposrednoj ili posrednoj vezi sa zdravljem i bezbjednošću

Oznake za identifikaciju ili prepoznavanje koje su u neposrednoj ili posrednoj vezi sa zdravljem i bezbjednošću i koje su stavljene na ove vrste ili tipove opreme lične zaštite treba po mogućnosti da budu u obliku usklađenih piktograma ili ideograma i moraju da ostanu savršeno čitljive tokom predviđenog vijeka trajanja opreme lične zaštite.

Oznake iz stava 1. ove tačke, moraju da budu i potpune, precizne i razumljive kako bi se spriječilo bilo kakvo pogrešno tumačenje.

Kada oznake iz st. 1. i 2. ove tačke sadrže riječi ili rečenice, one moraju biti na crnogorskom jeziku.

Ako je oprema lične zaštite (ili komponente oprema lične zaštite) suviše malih dimenzija da bi sve ili deo neophodnih oznaka bile stavljene na nju, bitne informacije moraju biti navedene na ambalaži i u uputstvu proizvođača za upotrebu opreme lične zaštite.

2.13. Oprema lične zaštite u obliku odjeće koja vidljivo ukazuje na prisustvo korisnika

Oprema lične zaštite u obliku odjeće koja je namenjena za predvidljive uslove upotrebe, u kojima prisustvo korisnika mora biti jasno i pojedinačno uočljivo, mora da ima jedno (ili više) adekvatno postavljeno sredstvo ili uređaj za emitovanje direktnog ili reflektujućeg vidljivog zračenja odgovarajućeg svetlosnog intenziteta i fotometrijskih i kolorimetrijskih svojstava.

2.14. Oprema lične zaštite namenjena za zaštitu od više rizika

Sva oprema lične zaštite projektovana da zaštiti korisnika od više potencijalno istovremenih rizika mora biti projektovana i izrađena tako da ispunjava, prije svega, bitne zahtjeve za zaštitu specifične za svaki od tih rizika (u skladu sa tačkom 3. ovog priloga).

3. DODATNI ZAHTJEVI SPECIFIČNI ZA ODREĐENE RIZIKE

3.1. Zaštita od mehaničkih udara

3.1.1. Udar prouzrokovan padajućim predmetima ili projektilima i sudarom djelova tijela sa preprekom

Oprema lične zaštite pogodna za zaštitu od ove vrste rizika mora da ima sposobnost da apsorbuje udarac kako bi se spriječila povreda usljed smrkavanja ili proboja zaštićenog dijela tijela, i to bar do nivoa jačine udarca iznad kojeg bi pretjerane dimenzije ili masa dijela opreme koja apsorbuje udarac sprečili efikasnu upotrebu opreme lične zaštite u predviđenom periodu nošenja.

3.1.2. Padovi

3.1.2.1. Sprejčavanje padova usled klizanja

Donovi za obuću protiv klizanja moraju biti projektovani, izrađeni ili opremljeni dodatnim elementima tako da se obezbijedi zadovoljavajuće prijanjanje s obzirom na prirodu ili stanje površine.

3.1.2.2. Sprejčavanje padova sa visine

Oprema lične zaštite koja je namijenjena za sprejčavanje padova sa visine ili njihovih posledica, mora da bude projektovana da spriječi pad sa visine ili njegove posljedice, tako što će uključivati kaiševe za tijelo i sistem pričvršćivanja koji se mogu povezati sa pouzdanim spoljašnjim sidrištem.

Oprema lične zaštite mora biti projektovana tako da se pod predvidljivim uslovima korišćenja vertikalni pad korisnika ublaži, da spriječi sudar sa preprekama, a da sila kočenja ne dostigne graničnu vrijednost na kojoj se može očekivati da dođe do tjelesne povrede, kidanja ili proboja nekog dijela opreme lične zaštite, što bi moglo izazvati pad korisnika.

Oprema lične zaštite iz stava 1. ove tačke mora obezbijediti i da se posle kočenja korisnik zadrži u pravilnom položaju u kome može da očekuje pomoć, ako je potrebno.

U uputstvima proizvođača se moraju posebno navesti sve bitne informacije koje se odnose na:

- 1) zahtijevane karakteristike potrebne za obezbjeđeno mjesto i neophodan minimalni slobodan prostor ispod korisnika;
- 2) ispravan način stavljanja kaiševa na tijelo i povezivanje sistema za pričvršćivanje na obezbjeđeno mjesto.

3.1.3. Mehaničke vibracije

Oprema lične zaštite projektovana da spriječi dejstvo mehaničkih vibracija mora da obezbijedi odgovarajuća prigušenja štetnih vibracija za dio tijela pod rizikom.

3.2. Zaštita od statičkog sabijanja dijela tijela

Oprema lične zaštite projektovana da zaštiti dio tijela od statičkog pritiska koji izaziva sabijanje mora da omogući dovoljno ublažavanje uticaja tog pritiska kako bi se spriječile ozbiljne povrede ili hronične tegobe korisnika.

3.3. Zaštita od mehaničkih povreda

Materijali koji ulaze u sastav oprema lične zaštite i ostale komponente

Oprema lične zaštite projektovani za zaštitu cijelog ili dijela tijela od površinskih povreda prouzrokovanih mašinama, kao što su oguljotine, ubodi, posjekotine ili uštinuća, moraju biti izabrani i integrisani, kao i projektovani tako da se obezbijedi da ova oprema lične zaštite bude dovoljno otporna na habanje, probijanje i zasijecanje (u skladu sa tačkom 3.1. ovog priloga) pod predvidljivim uslovima upotrebe.

3.4. Zaštita u tečnostima

3.4.1. Zaštita od utapanja

Oprema lične zaštite projektovana da spriječi utapanje mora da obezbijedi da se korisnik, koji može biti iscrpljen, ili u nesvjesti posle pada u tečnost, što je brže moguće vrati na površinu bez opasnosti po zdravlje i mora da ga održava na površini u položaju koji omogućava disanje dok čeka pomoć.

Oprema lične zaštite može imati potpunu ili djelimičnu sposobnost plutanja ili može biti napumpana, uduvavanjem ustima ili pomoću gasa koji se oslobađa ručno ili automatski.

Pod predviđenim uslovima upotrebe:

- 1) oprema lične zaštite mora da izdrži posljedice uticaja tečnog medija i faktora spoljne sredine svojstvenog tom mediju, bez umanjenja svoje upotrebljivosti;
- 2) oprema lične zaštite na naduvavanje mora omogućiti brzo i potpuno naduvavanje.

Kada predviđeni uslovi upotrebe to zahtijevaju, određene vrste opreme lične zaštite moraju da zadovolje još jedan ili više sljedećih dodatnih zahtjeva:

- 1) moraju da imaju sve uređaje za naduvavanje navedene u drugoj alineji ovog stava i/ili svetlosni ili zvučni signalni uređaj;
- 2) moraju imati uređaj za kačenje i pričvršćivanje tijela, tako da se korisnik može podići iz tečnosti;
- 3) moraju biti prikladne za dužu upotrebu tokom aktivnosti u okviru kojih je korisnik (i u slučaju kada je odjeven) izložen riziku od pada u tečnost ili potapanja.

3.4.2. Pomoćna sredstva za plutanje

Pod pomoćnim sredstvima za plutanje smatra se oprema lične zaštite u obliku odjeće koja će, u zavisnosti od svoje predviđene upotrebe, obezbijediti efikasan stepen plutanja i koja je za vrijeme nošenja bezbjedna i obezbeđuje održavanje na vodi.

U predvidljivim uslovima upotrebe, odjeća iz stava 1. ove tačke ne smije da ograničava slobodu kretanja korisnika, ali mora da mu omogućiti, naročito, da pliva, da pobjegne od opasnosti ili da spasi druga lica.

3.5. Zaštita od štetnog dejstva buke

Oprema lične zaštite projektovana za sprejčavanje štetnog dejstva buke mora da priguši buku do te mjere da ekvivalentni nivo buke kojoj je korisnik izložen ne prelazi ni pod kakvim okolnostima dnevne granične vrijednosti utvrđene posebnim propisom kojim se uređuje zaštita zaposlenih od rizika vezanih za izloženost buci na poslu.

Sva oprema lične zaštite mora da ima oznaku koja ukazuje na nivo prigušenja buke i vrednost indeksa zaštite koji pruža oprema lične zaštite, a ako to nije moguće, oznaka se mora pričvrstiti na ambalažu.

3.6. Zaštita od toplote i/ili vatre

Oprema lične zaštite projektovana da zaštiti cijelo tijelo ili dio tijela od dejstva toplote i/ili vatre mora da posjeduje sposobnost toplotne izolacije i mehaničku čvrstoću koja odgovara predvidljivim uslovima upotrebe.

3.6.1. Materijali koji ulaze u sastav OLZ i druge komponente

Materijali koji ulaze u sastav opreme lične zaštite i druge komponente za zaštitu od toplotnog zračenja i konvektivne toplote moraju da imaju odgovarajući koeficijent prenosa toplote i delovanja toplote i da budu dovoljno nezapaljivi da spriječe svaki rizik od spontanog paljenja pod predvidljivim uslovima upotrebe.

Ako spoljašnost materijala iz stava 1. ove tačke mora da bude reflektujuća, moć reflektovanja mora biti odgovarajuća intenzitetu prenijete toplote usljed zračenja u infracrvenom opsegu.

Materijali iz stava 1. ove tačke namenjeni za kratkotrajnu upotrebu u okruženju visoke temperature i opreme lične zaštite koja može biti izložena prskanju vrelim proizvodima, kao što su velike količine rastopljenog materijala, osim karakteristika iz st. 1. i 2. ove tačke, mora da posjeduje i dovoljan termički kapacitet da zadrži najveći dio primljene toplote dok korisnik ne napusti opasno mjesto i skine svoju opremu lične zaštite.

Materijali koji ulaze u sastav opreme lične zaštite i druge komponente koji mogu biti poprskani velikom količinom vrelih stvari, moraju da imaju i odgovarajuću sposobnost apsorpcije mehaničkih udara (u skladu sa tačkom 3.1. ovog priloga).

Materijali koji ulaze u sastav opreme lične zaštite i druge komponente koji mogu slučajno da dođu u kontakt sa plamenom i oni koji se koriste u proizvodnji protivpožarne opreme moraju da posjeduju nezapaljivost koja odgovara klasi rizika vezanog za predvidljive uslove upotrebe. Ti materijali ne smiju da se istope pri izlaganju plamenu niti da doprinose širenju plamena.

3.6.2. Potpuno kompletirana oprema lične zaštite spremna za upotrebu

U predvidljivim uslovima upotrebe:

1) Za vreme nošenja opreme lične zaštite, akumulirana toplota prenijeta na ugroženi dio tijela mora da bude dovoljno niska kako bi se spriječilo dostizanje praga bola ili oštećenje zdravlja korisnika, u bilo kojim okolnostima;

2) oprema lične zaštite mora, ako je potrebno, da spriječi prodor tečnosti ili pare i ne smije da izaziva opekotine izazvane kontaktom između svog zaštitnog omotača i korisnika.

Ako oprema lične zaštite obuhvata uređaje za hlađenje koji upijaju toplotu putem isparavanja tečnosti ili sublimacijom, njihova izrada mora biti takva da se isparljive materije oslobađaju van spoljnog zaštitnog sloja, a ne prema korisniku.

Ako oprema lične zaštite uključuje uređaj za disanje, on mora adekvatno da ispuni zaštitne funkcije za predvidljive uslove upotrebe.

U uputstvima proizvođača koja prate svaki primerak opreme lične zaštite namijenjen za kratkotrajnu upotrebu u okruženju visoke temperature, moraju se navesti svi bitni podaci za određivanje maksimalnog dozvoljenog izlaganja korisnika toploti koja se prenosi preko opreme kada se upotrebljava u skladu sa svojom predviđenom namjenom.

3.7. Zaštita od hladnoće

Oprema lične zaštite projektovana da zaštiti cijelo tijelo ili njegov dio od dejstva hladnoće mora da poseduje sposobnost toplotne izolacije i mehaničku čvrstoću koji odgovaraju predvidljivim uslovima upotrebe.

3.7.1. Materijali od kojih je izrađena oprema lične zaštite i ostale komponente

Materijali od kojih je izrađena oprema lične zaštite i ostale komponente pogodne za zaštitu od hladnoće moraju imati dovoljno nizak koeficijent prenosa toplotnog fluksa koji se zahtijeva za predvidljive uslove upotrebe.

Savijljivi materijali i ostale komponente opreme lične zaštite namijenjeni za upotrebu na niskim temperaturama moraju zadržati stepen savitljivosti potreban za neophodne pokrete i položaje tijela.

Materijali od kojih je izrađena oprema lične zaštite i ostale komponente koji mogu biti zapljusnuti velikom količinom hladnih supstanci moraju da posjeduju dovoljnu sposobnost apsorbovanja mehaničkog udara (u skladu sa tačkom 3.1. ovog priloga).

3.7.2. Potpuno kompletirana oprema lične zaštite spremna za upotrebu

U predvidljivim uslovima upotrebe:

1) Količina toplote koja se gubi upotrebom opreme lične zaštite od strane korisnika mora biti dovoljno mala da spriječi dostizanje praga bola ili oštećenje zdravlja na bilo kojem dijelu tijela, uključujući vrhove prstiju na rukama i nogama, pod bilo kakvim okolnostima.

2) oprema lične zaštite mora što više da spriječi prodor tečnosti kao što je kiša i ne smije izazvati povrede usljed dodira između hladnog zaštitnog omotača i korisnika.

Ako oprema lične zaštite uključuje uređaj za disanje, on mora na odgovarajući način ispuniti zaštitne funkcije za predvidljive uslove upotrebe.

U uputstvu proizvođača, koje prati svaki primjerak opreme lične zaštite koja je namijenjena za kratkotrajno korišćenje u okruženju niske temperature, moraju da se navedu svi bitni podaci o maksimalnom dozvoljenom izlaganju korisnika hladnoći koja se prenosi preko opreme.

3.8. Zaštita od električnog udara

3.8.1. Izolaciona oprema

Oprema lične zaštite projektovana da zaštiti cijelo tijelo ili njegov dio od dejstva električne struje mora pružiti dovoljnu izolaciju od napona kome korisnik može da bude izložen pod najnepovoljnijim uslovima.

Radi ostvarivanja zaštite iz stava 1. ove tačke, materijali od kojih je izrađena oprema lične zaštite i ostale komponente ovih klasa opreme lične zaštite moraju da budu tako odabrani, projektovani i ugrađeni da se obezbijedi da električna struja koja prođe kroz zaštitni omotač, mjerena pod uslovima ispitivanja koji se podudaraju sa onima koji se vjerovatno mogu pojaviti na terenu, bude umanjena i uvijek ispod maksimalne dozvoljene vrijednosti.

Određene vrste opreme lične zaštite koje su namenjene isključivo za korišćenje u toku rada sa električnim instalacijama koje su ili koje mogu biti pod naponom, kao i njihova ambalaža, moraju da nose oznake koje ukazuju na zaštitnu klasu ili odgovarajući radni napon, serijski broj i datum proizvodnje. Izvan zaštitnog omotača takve opreme lične zaštite mora da se obezbijedi prostor za naknadno upisivanje datuma početka upotrebe i datuma periodičnih ispitivanja ili pregleda koji se moraju obaviti.

Uputstva proizvođača moraju da ukažu na isključivu namjenu opreme lične zaštite iz stava 3. ove tačke, kao i prirodu i učestalost dielektričnih ispitivanja kojima će biti izloženi tokom njihovog vijeka upotrebe.

3.8.2. Provodna oprema

Oprema lične zaštite predviđena za rad pod visokim naponom mora biti projektovana i izrađena tako da obezbijedi nepostojanje razlike potencijala između korisnika i instalacija na kojima radi.

3.9. Zaštita od zračenja

3.9.1. Nejonizujuće zračenje

Oprema lične zaštite projektovana za zaštitu od akutnih ili hroničnih oštećenja očiju prouzrokovanih nejonizujućim zračenjem, mora da omogućiti da se apsorbira ili odbija veći dio energije koja se zrači u opsegu štetnih talasnih dužina, bez ometanja prenosa vidljivog dijela spektra, percepcije kontrasta i sposobnosti razlikovanja boja pod predvidivim uslovima upotrebe.

Radi ostvarivanja zaštite iz stava 1. ove tačke, zaštitne naočare moraju da budu projektovane i izrađene tako da za svaku štetnu talasnu dužinu imaju faktor spektralnog prenosa koji će svesti na minimum gustinu energije svetlosnog zračenja koja kroz filter dolazi do oka korisnika, kao i da nikada ne prelazi maksimalno dozvoljene vrijednosti izlaganja.

Osim zahtjeva iz stava 2. ove tačke, naočare ne smiju da pogoršaju ili izgube svoje karakteristike kao posledicu dejstva zračenja emitovanog u predvidljivim uslovima korišćenja, i svi primjerci na tržištu moraju da imaju broj zaštitnog faktora koji odgovara grafikonu spektralne raspodele njihovog faktora prenosa.

Naočare pogodne za izvore zračenja iste vrste moraju biti klasifikovane po rastućem redosledu njihovog broja zaštitnog faktora, a uputstva proizvođača treba da ukazuju, naročito, na način odabira najprikladnije opreme lične zaštite imajući u vidu faktore realnih uslova za upotrebu kao što su rastojanje od izvora i spektralna raspodela energije zračenja na tom rastojanju.

Proizvođač mora da označi odgovarajućim brojem zaštitnog faktora sve primjerke naočara sa filterom.

3.9.2. Jonizujuće zračenje

3.9.2.1. Zaštita od spoljne radioaktivne kontaminacije

Materijali od kojih je izrađena oprema lične zaštite i ostale komponente projektovani tako da zaštite cijelo tijelo ili njegov dio od radioaktivne prašine, gasova, tečnosti ili njihovih smjesa moraju da budu tako izabrani ili projektovani i sastavljeni da se osigura da ova oprema efikasno sprječava prodiranje kontaminirajućih materija pod predvidljivim uslovima upotrebe.

U zavisnosti od prirode ili stanja ovih kontaminirajućih materija, neophodna zaptivenost se može obezbijediti pomoću nepropusnih zaštitnih omotača i/ili bilo kojim drugim odgovarajućim sredstvima, poput ventilacionih i sistema sa natpritiskom projektovanih da se spriječi povratno rasipanje (ponovno širenje) tih kontaminirajućih materija.

Sve mjere dekontaminacije koje se primenjuju na opremu lične zaštite ne smiju da ugroze njeno moguće ponovno korišćenje u periodu predvidljivog veka korišćenja ovih klasa opreme.

3.9.2.2. Zaštita od spoljnog ozračivanja

Oprema lične zaštite namijenjena da obezbijedi potpunu zaštitu korisnika od spoljnih ozračivanja ili, bar njihovo slabljenje, mora biti projektovana tako da zaustavi zračenje elektrona male energije (npr. beta) ili fotona (npr. iks, gama).

Materijali od kojih je izrađena oprema lične zaštite i ostale komponente vrsta opreme lične zaštite iz stava 1. ove tačke moraju da budu odabrani ili projektovani i ugrađeni tako da se obezbijedi stepen zaštite korisnika koji se zahtijeva pod predvidljivim uslovima upotrebe, kao i da ne dovede do povećanja trajanja izloženosti usled pokreta, položaja ili kretanja korisnika (u skladu sa tačkom 1.3.2. ovog priloga).

Oprema lične zaštite mora imati znak kojim se označava da je tip i debljina materijala od kojih je izrađena oprema lične zaštite pogodan za predvidive uslove upotrebe.

3.10. Zaštita od opasnih materija i infektivnih agensa

3.10.1. Zaštita organa za disanje

Oprema lične zaštite namijenjena za zaštitu organa za disanje mora da omogućiti da se korisnik snabdijeva vazduhom za disanje kada je izložen zagađenoj atmosferi i/ili niskoj koncentraciji kiseonika.

Vazduh za disanje koji se dovodi do korisnika preko opreme lične zaštite mora se dobiti na odgovarajući način, kao što je filtracija zagađenog vazduha, kroz zaštitni uređaj ili cevovodima iz spoljnog nezagađenog izvora.

Materijali od kojih je izrađena oprema lične zaštite i ostale komponente ovih vrsta opreme lične zaštite iz stava 1. ove tačke moraju da budu tako odabrani ili projektovani i ugrađeni da se obezbijedi pravilno disanje korisnika i respiratorna higijena tokom datog perioda nošenja u predvidljivim uslovima upotrebe.

Nepropusnost obrazine i pad pritiska pri udisanju i, u slučaju uređaja za filtriranje, kapacitet prečišćavanja, moraju da budu takvi da u dovoljnoj mjeri spriječe prodor zagađivača iz atmosfere, tako da ne bude ugroženo zdravlje i higijena korisnika.

Oprema lične zaštite iz stava 1. ove tačke, mora da ima odgovarajuću oznaku za identifikaciju proizvođača i mora da bude snabdjevena preciznim specifičnim podacima tog tipa opreme koji, zajedno sa uputstvima za upotrebu, omogućavaju obučenom i kvalifikovanom korisniku da pravilno upotrebljava ovu opremu lične zaštite.

Uputstva proizvođača moraju, u slučaju filtrirajućih aparata, da sadrže rok skladištenja filtera ako su novi i u originalnoj ambalaži.

3.10.2. Zaštita od dodira sa kožom i okom

Oprema lične zaštite namijenjena za sprječavanje površinskog dodira cijelog tijela ili njegovog dijela sa opasnim supstancama i infektivnim agensima mora da bude u stanju da spriječi prodor ili širenje takvih supstanci kroz zaštitni omotač u predvidljivim uslovima upotrebe.

Materijali od kojih je izrađena oprema lične zaštite i ostale komponente ovih vrsta opreme lične zaštite iz stava 1. ove tačke, moraju da budu tako odabrani ili projektovani i ugrađeni da se obezbijedi, koliko je to moguće, nepropusnost koja će omogućiti produženo korišćenje ili, u nedostatku toga, djelimičnu nepropusnost koja ograničava period nošenja.

Kada, na osnovu svoje prirode i predvidljivih uslova njihove upotrebe, određene opasne ili infektivne supstance posjeduju veliku prodornu moć koja ograničava trajanje zaštite koju pruža oprema lične zaštite iz stava 1. ove tačke, ta oprema mora biti podvrgnuta standardnim ispitivanjima, sa ciljem njihove klasifikacije na osnovu efikasnosti.

Opreme lične zaštite iz stava 3. ove tačke za koju se smatra da je u skladu sa specifikacijama ispitivanja mora imati znak koji pokazuje nazive, ili, ako to nije moguće, kodove supstanci koje se koriste u ispitivanjima i odgovarajući standardni period zaštite. Uputstva proizvođača takođe moraju da sadrže objašnjenje kodova (ako je potrebno), detaljan opis standardnih ispitivanja i sve potrebne informacije za određivanje maksimalnog dozvoljenog perioda nošenja u različitim predvidljivim uslovima upotrebe.

3.11. Ronilačka oprema

Oprema za disanje mora da omogućiti snabdijevanje korisnika gasovitim smjesom za disanje u predvidljivim uslovima upotrebe, a naročito uzimajući u obzir maksimalnu dubinu zarona.

Kada predvidljivi uslovi upotrebe to zahtijevaju, ronilačka oprema mora da sadrži:

- 1) odijelo koje štiti korisnika od pritiska koji nastaje usljed dubine zarona (u skladu sa tačkom 3.2. ovog priloga) i/ili od hladnoće (u skladu sa tačkom 3.7. ovog priloga);
- 2) alarmni uređaj projektovan da trenutno upozorava korisnika o skorom prekidu snabdijevanja gasovitim smjesom za disanje (u skladu sa tačkom 2.8. ovog priloga);
- 3) uređaj za spasavanje koje omogućava korisniku da se vrati na površinu (u skladu sa tačkom 3.4.1. ovog priloga).

TEHNIČKA DOKUMENTACIJA ZA OPREMU LIČNE ZAŠTITE

Dokumentacija iz člana 8. ovog pravilnika mora da sadrži sve bitne podatke o sredstvima koja je koristio proizvođač da bi obezbijedio usaglašenost proizvedene opreme lične zaštite sa bitnim zahtjevima za zdravlje i bezbjednost koji se odnose na tu opremu.

Pored podataka iz stava 1. ovog priloga, tehnička dokumentacija mora da sadrži, naročito:

- 1) potpun opis opreme lične zaštite i njenu predviđenu namjenu;
- 2) procjenu rizika od kojih oprema lične zaštite treba da zaštiti;
- 3) spisak bitnih zahtijeva za zdravlje i bezbjednost koji su primjenjivi na opremu lične zaštite;
- 4) projektne i proizvodne crteže i šeme opreme lične zaštite i njenih komponenti, podsklopova i kola;
- 5) opise i objašnjenja potrebne za razumevanje crteža i šema iz tačke 4) ovog priloga kao i za način rada opreme lične zaštite;
- 6) spisak primijenjenih crnogorskih standarda iz člana 14. ovog pravilnika ili u slučaju njihove djelimične primjene, navođenje njihovih dijelova prilikom projektovanja i izrade opreme lične zaštite;
- 7) opise primijenjenih tehničkih specifikacija radi ispunjavanja bitnih zahtjeva za zdravlje i bezbjednost u slučaju kada nijesu primijenjeni crnogorski standardi ili njihovi dijelovi;
- 8) rezultate proračuna, provjera i pregleda sprovedenih radi provjere usaglašenosti opreme lične zaštite sa primjenljivim bitnim zahtjevima za zdravlje i bezbjednost;
- 9) izveštaje o ispitivanju sprovedenih radi provjere usaglašenosti opreme lične zaštite sa primjenljivim bitnim zahtjevima za zdravlje i bezbjednost i, po potrebi, utvrđivanja odgovarajuće klase zaštite;
- 10) opis sredstava koje je proizvođač koristio u proizvodnji opreme lične zaštite kako bi obezbijedio usaglašenost proizvedene opreme lične zaštite sa projektnim specifikacijama;
- 11) primjerak uputstva za upotrebu i informacija iz tačke 1.4. Priloga 2. ovog pravilnika;
- 12) sva potrebna uputstva za proizvodnju opreme lične zaštite na osnovu odobrenog osnovnog modela, u slučaju pojedinačno proizvedene opreme lične zaštite, prilagođene određenom korisniku;
- 13) za opreme lične zaštite koja se proizvodi u serijama u kojima se svaki proizvod prilagođava određenom korisniku, opis mjera koje proizvođač preduzima tokom prilagođavanja i proizvodnje kako bi obezbijedio da svaki proizvod opreme lične zaštite bude u skladu sa odobrenim tipom i primjenljivim bitnim zahtjevima za zdravlje i bezbjednost.

INTERNA KONTROLA PROIZVODNJE

1. Interna kontrola proizvodnje je postupak ocjenjivanja usaglašenosti kojim proizvođač ispunjava obaveze iz tač. 2, 3, i 4. ovog priloga i obezbjeđuje i izjavljuje, na sopstvenu odgovornost, da je predmetna oprema lične zaštite usaglašena sa zahtjevima iz ovog pravilnika koji se na nju primjenjuju.

2. Tehnička dokumentacija

Proizvođač sačinjava tehničku dokumentaciju u skladu sa Prilogom 2. ovog pravilnika.

3. Proizvodnja

Proizvođač preduzima sve mjere koje su potrebne da proizvodni proces i njegovo nadgledanje obezbijede usaglašenost izrađene opreme lične zaštite sa tehničkom dokumentacijom iz tačke 2. ovog priloga i sa primjenljivim zahtjevima ovog pravilnika.

4. Znak usaglašenosti i deklaracija o usaglašenosti

Proizvođač stavlja znak usaglašenosti na svaki pojedinačni proizvod opreme lične zaštite koji je usaglašen sa primjenljivim zahtjevima iz ovog pravilnika.

Proizvođač sačinjava deklaraciju o usaglašenosti za svaki model opreme lične zaštite i čuva je, zajedno sa tehničkom dokumentacijom iz tačke 2. ovog priloga, tako da budu dostupni nadležnim organima, najmanje deset godina nakon stavljanja opreme lične zaštite na tržište.

U deklaraciji o usaglašenosti identifikuje se oprema lične zaštite za koju je sačinjena.

Primjerak deklaracije o usaglašenosti se, na zahtev, stavlja na raspolaganje nadležnim organima.

5. Obaveze proizvođača koje se odnose na označavanje znakom usaglašenosti i sačinjavanje deklaracije o ovlaštenju.

PREGLED TIPRA

1. Pregled tipa je postupak ocjenjivanja usaglašenosti kojim imenovano tijelo pregleda tehnički projekat opreme lične zaštite i provjerava i potvrđuje da tehnički projekat opreme lične zaštite ispunjava zahtjeve ovog pravilnika koji se na tu opremu lične zaštite odnose.

2. Pregled tipa sprovodi se ocjenjivanjem adekvatnosti tehničkog projekta opreme lične zaštite pregledom tehničke dokumentacije, kao i pregledom uzorka reprezentativnog za predviđenu proizvodnju potpuno kompletirane opreme lične zaštite (proizvodni tip).

3. Zahtjev za pregled tipa podnosi se Imenovanom tijelu po izboru podnosioca zahtjeva i sadrži:

- 1) poslovno ime, odnosno naziv i adresu proizvođača ili njegovog zastupnika, odnosno uvoznika;
- 2) pisanu izjavu da isti zahtjev nije podnjet drugom imenovanom tijelu;
- 3) tehničku dokumentaciju navedenu u Prilogu 2. ovog pravilnika;
- 4) reprezentativni uzorak opreme lične zaštite za predviđenu proizvodnju.

Imenovano tijelo može zahtijevati dodatne uzorke ako je to potrebno za sprovođenje ispitivanja. Za serijski proizvedenu opremu lične zaštite prilagođenu određenom korisniku, treba obezbijediti reprezentativne uzorke namijenjene različitim korisnicima, a za opremu lične zaštite proizvedenu kao pojedinačni proizvod namijenju posebne potrebe određenog korisnika, potrebno je obezbijediti osnovni model.

4. Pregled tipa

Imenovano tijelo:

1) pregleda tehničku dokumentaciju kako bi ocijenilo adekvatnost tehničkog projekta opreme lične zaštite. Pri sprovođenju takve provjere ne uzima se u obzir tačka 10). Priloga 2. ovog pravilnika;

2) za serijski proizvedenu opremu lične zaštite prilagođenu određenom korisniku, provjerava opis mjera (procedura) za ocjenu njihove adekvatnosti;

3) za opremu lične zaštite proizvedenu kao pojedinačni proizvod koji je namijenjen posebnim potrebama određenog korisnika, provjerava uputstva za proizvodnju takve opreme lične zaštite na osnovu odobrenog osnovnog modela kako bi se ocijenila njihova adekvatnost;

4) provjerava da li su uzorci proizvedeni u skladu sa tehničkom dokumentacijom i identifikuje elemente koji su projektovani u skladu sa zahtevima relevantnih crnogorskih/harmonizovanih standarda, kao i elemente koji su projektovani u skladu sa drugim tehničkim specifikacijama;

5) sprovodi odgovarajuće preglede i ispitivanja, ili nalaže da se sprovedu, kako bi proverilo da li su, u slučaju kada je proizvođač odlučio da primijeni zahtjeve crnogorskih/ harmonizovanih standarda, oni primijenjeni na odgovarajući način;

6) sprovodi odgovarajuće preglede i ispitivanja, ili nalaže da se sprovedu, kako bi provjerilo da li su, u slučaju da nisu primijenjeni odgovarajući crnogorski/harmonizovani standardi, rješenja koja je primijenio proizvođač, uključujući i ona iz drugih tehničkih specifikacija, ispunjavaju odgovarajuće bitne zahtjeve za zdravlje i bezbjednost i da li su primijenjeni na odgovarajući način.

5. Imenovano tijelo sačinjava izveštaj u ocjenjivanju u kojem se navode aktivnosti preduzete u skladu sa tačkom 4. ovog priloga i rezultati tih aktivnosti. Ne dovodeći u pitanje svoje obaveze prema organu nadležnom za imenovanje, imenovano tijelo objavljuje sadržaj tog izveštaja, u cijelosti ili djelimično, samo uz saglasnost proizvođača.

6. Sertifikat o pregledu tipa

Imenovano tijelo izdaje sertifikat o pregledu tipa ukoliko tip ispunjava primenljive bitne zahtjeve za zdravlje i bezbjednost.

Period važenja (novo) izdatog sertifikata i, kada je to odgovarajuće, obnovljenog sertifikata ne može biti duži od pet godina.

Sertifikat o pregledu tipa sadrži, naročito:

1) poslovno ime, odnosno ime ili naziv i jedinstveni broj Imenovanog tijela koje je izdalo Sertifikat;

2) poslovno ime, odnosno ime ili naziv i adresu proizvođača ili njegovog zastupnika;

3) identifikacija opreme lične zaštite koja je predmet sertifikata (broj tipa);

4) izričitu izjavu kojom se potvrđuje da je tip opreme lične zaštite usaglašen sa primenljivim bitnim zahtjevima za zdravlje i bezbjednost iz ovog pravilnika;

5) upućivanje na potpuno ili delimično primenjene crnogorske/harmonizovane standarde;

6) upućivanje na druge tehničke specifikacije, kada su primijenjene;

7) nivo performansi opreme lične zaštite ili klasu zaštite opreme lične zaštite, kada je primenljivo;

8) za opremu lične zaštite proizvedenu kao pojedinačni proizvod i namenjenu određenom korisniku, opseg dozvoljenih varijacija relevantnih parametara na osnovu odobrenog osnovnog modela;

9) datum izdavanja i rok važenja Sertifikata i kada je odgovarajuće, datum obnavljanja Sertifikata;

10) uslove uz koje je izdat Sertifikat, ako je primenljivo;

11) za kategoriju III opreme lične zaštite, izjava da se sertifikat može koristiti samo u vezi sa jednim od postupaka ocjenjivanja usaglašenosti iz člana 18.

Sertifikat o pregledu tipa može da sadrži priloge (druge podatke utvrđene odgovarajućim crnogorskim standardom, odnosno tehničkim propisom).

Kada tip ne ispunjava primenljive bitne zahtjeve za zdravlje i bezbjednost, imenovano tijelo odbija da izda sertifikat o pregledu tipa i o tome obaveštava podnosioca zahtjeva, navodeći detaljne razloge za odbijanje.

7. Revizija (preispitivanje) sertifikata o pregledu tipa Imenovano tijelo mora da bude upoznato sa svim promjenama u opšte prihvaćenom stanju tehnike koje ukazuju da odobreni tip više ne ispunjava primenljive bitne zahtjeve za zdravlje i bezbjednost i da utvrdi da li takve promene zahtevaju dalju istragu. Ukoliko je to slučaj, imenovano tijelo o tome obaveštava proizvođača.

Proizvođač obaveštava imenovano tijelo koje poseduje tehničku dokumentaciju koja se odnosi na sertifikat o pregledu tipa o svim modifikacijama odobrenog tipa i svim modifikacijama tehničke dokumentacije koje mogu uticati na usaglašenost opremu lične zaštite sa primenljivim bitnim zahtjevima za zdravlje i bezbjednost ili uslovima za važenje tog sertifikata. Takve izmene zahtevaju dodatno odobrenje u obliku dodatka originalnom sertifikatu o pregledu tipa.

Proizvođač obezbeđuje da oprema lične zaštite nastavi da ispunjava primenljive bitne zahtjeve za zdravlje i bezbjednost u skladu sa trenutnim stanjem tehnike.

Proizvođač od imenovanog tijela zahtjeva reviziju sertifikata o pregledu tipa:

1) u slučaju izmjene odobrenog tipa iz tačke 7. stav 2. ovog priloga;

2) u slučaju promjene stanja tehnike iz tačke 7. stav 3. ovog priloga;

3) najkasnije do datuma isteka sertifikata.

Da bi omogućio imenovanom tijelu da sprovede svoje aktivnosti, proizvođač podnosi zahtev najranije 12 meseci i najkasnije 6 mjeseci prije isteka roka važenja sertifikata o pregledu tipa.

Imenovano tijelo proverava tip opreme lične zaštite i, kada je to potrebno, u odnosu na izvršene promene, sprovodi relevantna ispitivanja kako bi se obezbijedilo da odobreni tip nastavlja da ispunjava primenljive bitne zahtjeve za zdravlje i bezbjednost. Ako imenovano tijelo utvrdi da odobreni tip nastavlja da ispunjava primenljive bitne zahtjeve za zdravlje i bezbjednost, obnoviće sertifikat o pregledu tipa. Imenovano tijelo obezbeđuje završetak postupka revizije prije isteka roka važenja sertifikata o pregledu tipa.

U slučaju da nije bilo izmjena navedenih u tački 7. stav 4. tač. 1) i 2), primenjuje se pojednostavljena procedura. Proizvođač dostavlja imenovanom telu sledeće podatke:

1) Ime i adresu i podatke kojima se identifikuje sertifikat o pregledu tipa;

2) Izjavu da nije bilo izmjena navedenih u tački 7. stav 2. ovog priloga na odobrenom tipu, uključujući materijale, podkomponente i podsklopove, niti izmjena relevantnih crnogorskih standarda ili primenjenih tehničkih specifikacija;

3) Izjavu da nije bilo izmjena koje su navedene u tački 7. stav 3. ovog priloga;

4) Ukoliko prethodno već nije dostavio, primjerke tehničkih crteža i fotografije aktuelnih proizvoda, oznaka na proizvodu i informacija koje daje proizvođač;

5) Za opremu lične zaštite kategorije III ako nisu već dostavljene imenovanom tijelu, informacije o rezultatima periodičnih provera sprovedenih u skladu sa Prilogom 6. ovog pravilnika, ili rezultate provjere usaglašenosti odobrenog sistema kvaliteta sprovedenih u skladu sa Prilogom 7. ovog pravilnika.

Kada je imenovano tijelo potvrdilo da nema izmjena odobrenog tipa koje su navedene u tačkama 7. st. 2. i 3. ovog priloga, primenjuje se pojednostavljena procedura i provjere i ispitivanja navedena u tački 7. stav 6. ovog priloga se ne sprovode. U tom

slučaju imenovano tijelo produžava sertifikat. Troškovi koji se odnose na produžavanje sertifikata treba da budu odgovarajući ovoj administrativnoj i pojednostavljenoj proceduri.

Ako imenovano tijelo smatra da je došlo do promjena iz tačke 7. stav 3. ovog priloga primenjuje se procedura propisana tačkom 7. stav 6. ovog priloga.

Imenovano tijelo povlači sertifikat o pregledu tipa, a proizvođač više ne smije da stavlja na tržište tu opremu lične zaštite, ako posle pregleda zaključi da uslovi za dobijanje sertifikata više nisu ispunjeni.

8. Imenovano tijelo obaveštava nadležno ministarstvo o statusu izdatih sertifikata, o izmjenama i dopunama, povlačenju, i periodično ili na zahtev, izveštava nadležno ministarstvo o izdatim sertifikatima, dopunama sertifikata kao i o odbijanju izdavanja, povlačenju, ukidanju, suspenziji ili drugim ograničenjima.

Imenovano tijelo čuva kopije sertifikata o pregledu tipa, priloge i dopune, kao i svu tehničku dokumentaciju i dokumentaciju koju je dostavio proizvođač u periodu od pet godina po isteku važenja sertifikata.

9. Proizvođač čuva kopiju sertifikata o pregledu tipa, priloge i dopune zajedno sa svom tehničkom dokumentacijom i stavlja je na raspolaganje nadležnim organima (tržišnog nadzora) u periodu od 10 godina posle stavljanja opreme lične zaštite na tržište.

Zastupnik može podneti zahtev iz tačke 3. ovog priloga i ispuniti zahteve iz tačke 7. st. 2. i 4. i tačke 9. ovog priloga pod uslovom da su iste nadležnosti ugovorene od strane proizvođača.

PRILOG 5

USAGLAŠENOST SA TIPOM NA OSNOVU INTERNE KONTROLE PROIZVODNJE

Usaglašenost sa tipom na osnovu interne kontrole proizvodnje je dio postupka ocjenjivanja usaglašenosti kojom proizvođač ispunjava zahtjeve st. 2. i 3. ovog priloga i obezbeđuje i garantuje da je proizvedena oprema lične zaštite usaglašena sa tipom opisanim u Sertifikatu o pregledu tipa i zadovoljava zahtjeve ovog pravilnika.

Proizvođač preduzima sve neophodne radnje/procedure kako bi proces proizvodnje i kontrole obezbijedili usaglašenost proizvedene opreme lične zaštite sa tipom opisanim u Sertifikatu o pregledu tipa i svim primenljivim zahtjevima ovog pravilnika. Proizvođač stavlja znak usaglašenosti na proizvod i time potvrđuje da je oprema lične zaštite usaglašena sa tipom opisanim u Sertifikatu o pregledu tipa i da zadovoljava zahtjeve ovog pravilnika.

Proizvođač sačinjava Deklaraciju o usaglašenosti za opreme lične zaštite i čini je dostupnom nadležnim organima u periodu od 10 godina od dana stavljanja na tržište predmetne OLZ. Deklaracija o usaglašenosti služi za identifikaciju opreme lične zaštite za koju je sačinjena.

Na zahtev, primerak Deklaracije o usaglašenosti se dostavlja nadležnim organima.

Obaveze proizvođača koje se odnose na označavanje znakom usaglašenosti i sačinjavanje deklaracije o usaglašenosti, može ispuniti njegov zastupnik, u njegovo ime i pod njegovom odgovornošću, pod uslovom da su navedene u ovlašćenju.

PRILOG 6

USAGLAŠENOST SA TIPOM NA OSNOVU INTERNE KONTROLE PROIZVODNJE I NADGLEDANOG ISPITIVANJA PROIZVODA U NASUMIČNIM INTERVALIMA

1. Usaglašenost sa tipom na osnovu interne kontrole proizvodnje i nadgledanog ispitivanja u nasumičnim intervalima je postupak ocjenjivanja usaglašenosti kojim proizvođač ispunjava zahtjeve iz tač. 2–3, tačke 5. stav 2. i tačke 6. ovog priloga i obezbeđuje i izjavljuje da je oprema lične zaštite koja je predmet provjere usaglašena sa tipom opisanim u Sertifikatu o pregledu tipa i da ispunjava zahtjeve ovog pravilnika.

2. Proizvođač preduzima sve neophodne radnje/procedure/aktivnosti kako bi proces proizvodnje i kontrole obezbijedili usaglašenost proizvedene opreme lične zaštite sa tipom opisanim u Sertifikatu o pregledu tipa i svim primenljivim zahtjevima ovog pravilnika.

3. Zahtjev za nadgledane periodične provjere proizvoda

Prije stavljanja opreme lične zaštite na tržište proizvođač podnosi zahtjev za provjeru usaglašenosti sa tipom na osnovu interne kontrole proizvodnje i nadgledanog ispitivanja proizvoda u nasumičnim intervalima imenovanom tijelu po svom izboru.

Zahtjev sadrži sledeće:

1) ime i adresu proizvođača i, ako je zahtev podniet od strane zastupnika, ime i adresu zastupnika;

2) pisanu izjavu da isti zahtev nije podniet ni jednom drugom Imenovanom telu;

3) identifikaciju opreme lične zaštite.

Kada izabrano tijelo nije ono koje je izvršilo pregled tipa, zahtev mora da sadrži i:

1) tehničku dokumentaciju iz Priloga 2. ovog pravilnika;

2) kopiju Sertifikata o pregledu tipa.

4. Provjera proizvoda

Imenovano telo provjerava proizvod kako bi se uvjerilo u kontinuitet proizvodnje i usaglašenost opreme lične zaštite sa tipom opisanim u Sertifikatu o pregledu tipa i bitnim zahtjevima za zdravlje i bezbjednost.

Provjere proizvoda se obavljaju najmanje jednom godišnje, u nasumičnim intervalima koje određuje Imenovano tijelo. Prva provjera proizvoda mora biti prije isteka godine dana od izdavanja Sertifikata o pregledu tipa.

Imenovano tijelo bira odgovarajući statistički uzorak proizvedene opreme lične zaštite, na mestu koje je prethodno dogovoreno sa proizvođačem. Pregledi i odgovarajuća ispitivanja svih delova uzorka opreme lične zaštite se sprovode u skladu sa crnogorskim specifikacijama kako bi se potvrdila usaglašenost sa tipom opisanim u Sertifikatu o pregledu tipa i bitnim zahtjevima za zdravlje i bezbjednost.

Ako Imenovano tijelo iz tačke 3. ovog priloga nije tijelo koje je izdalo odgovarajući Sertifikat o pregledu tipa, onda ono mora da kontaktira tijelo koje je izdalo Sertifikat u slučaju da se pojave problemi u pogledu ocjenjivanja usaglašenosti uzoraka.

Procedura uzorkovanja se primenjuje sa ciljem da se provjeri da li proces proizvodnje obezbeđuje kontinuitet u prihvatljivim granicama, u pogledu obezbeđivanja usaglašenosti opreme lične zaštite OLZ.

Ako provjere i ispitivanja pokažu odstupanja u proizvodnji ili da oprema lične zaštite nije usaglašena sa tipom opisanim u Sertifikatu o pregledu tipa ili sa bitnim zahtjevima za zdravlje i bezbjednost, Imenovano tijelo evidentira neusaglašenosti i o tome obaveštava nadležno ministarstvo.

5. Izveštaj o ispitivanju

Imenovano tijelo koje je izvršilo ispitivanje uzorka, obezbeđuje proizvođaču izveštaj o ispitivanju.

Proizvođač čuva izveštaje o ispitivanju i stavlja ih na raspolaganje nadležnim organima u periodu od 10 godina od dana stavljanja opreme lične zaštite na tržište.

Proizvođač može, uz saglasnost Imenovanog tela, da označi proizvod identifikacionim brojem Imenovanog tijela u toku procesa proizvodnje.

6. Označavanje i deklaracija o usaglašenosti

Proizvođač može da stavi znak usaglašenosti uz saglasnost imenovanog tijela iz tačke 3. ovog priloga i identifikacioni broj Imenovanog tijela na svaku opremu lične zaštite koja je usaglašena sa tipom opisanim u Sertifikatu o pregledu tipa i koja zadovoljava zahtjeve ovog pravilnika.

Proizvođač sačinjava Deklaraciju o usaglašenosti za svaki model opreme lične zaštite i čini je dostupnom nadležnom organu najmanje deset godina posle datuma stavljanja opreme lične zaštite na tržište. Deklaracija o usaglašenosti mora da identifikuje model opreme lične zaštite za koji je sačinjena.

Primerak Deklaracije o usaglašenosti mora biti dostupan na zahtjev nadležnih organa.

7. Obaveze proizvođača može ispuniti njegov zastupnik, u njegovo ime i pod njegovom odgovornošću, pod uslovom da su navedene u ovlaštenju. Zastupnik ne može ispuniti zahteve iz tačke 2. ovog priloga (proizvodnja).

PRILOG 7

USAGLAŠENOST SA TIPOM NA OSNOVU GARANCIJE KVALITETA PROCESA PROIZVODNJE – OBEZBJEĐENJE KVALITETA PROIZVODNJE

1. Usaglašenost sa tipom na osnovu garancije kvaliteta procesa proizvodnje je postupak ocjenjivanja usaglašenosti kojim proizvođač ispunjava obaveze iz tač. 2, 5. i 6. ovog priloga i izjavljuje da je odgovoran za usaglašenost sa tipom opisanim u Sertifikatu o pregledu tipa kao i da zadovoljava sve primjenljive zahtjeve ovog pravilnika.

2. Proizvođač

Proizvođač primjenjuje odobreni sistem kvaliteta proizvodnje, kontrolu gotovog proizvoda i ispitivanje opreme lične zaštite u skladu sa tačkom 3. ovog priloga i predmet je nadzora imenovanog tijela iz tačke 4. ovog priloga.

3. Sistem kvaliteta

3.1. Proizvođač opreme lične zaštite podnosi zahtjev za odobrenje sistema kvaliteta Imenovanom tijelu po sopstvenom izboru.

Zahtjev iz stava 1. ove tačke sadrži:

- 1) poslovno ime, odnosno naziv i adresu sedišta proizvođača; i ako zahtjev podnosi zastupnik onda i naziv odnosno adresu sjedišta zastupnika;
- 2) adresu proizvođača na kojoj se vrši provera sistema kvaliteta;
- 3) pisanu izjavu proizvođača, odnosno zastupnika da isti zahtjev nije podnijet drugom Imenovanom tijelu;
- 4) identifikaciju opreme lične zaštite;
- 5) dokumentaciju sistema kvaliteta.

Kada izabrano imenovano tijelo nije tijelo koje je sprovodilo ispitivanja u svrhu izdavanja sertifikata o pregledu tipa, zahtev mora da sadrži i:

- 1) tehničku dokumentaciju za predmetnu opremu lične zaštite, opisanu u Prilogu 2. ovog pravilnika;
- 2) kopiju sertifikata o pregledu tipa.

3.2 Sistem kvaliteta treba da obezbedi da je oprema lične zaštite usaglašena sa tipom opisanim u sertifikatu i svim zahtjevima ovog pravilnika.

Svi elementi, zahtjevi i odredbe koje je usvojio proizvođač treba da budu dokumentovani redovno, kroz pisane politike, procedure i uputstva.

Dokumentacija sistema kvaliteta treba da omogući praćenje programa kvaliteta, planova, uputstava i zapisa. Dokumentacija koja se odnosi na sistem kvaliteta, naročito sadrži odgovarajući opis:

- 1) ciljeva kvaliteta, organizacione šeme, ovlaštenja i odgovornosti svih zaposlenih koji upravljaju, obavljaju ili verifikuju rad koji utiče na kvalitet proizvoda;
- 2) odgovarajućih provjera proizvodnje, kao i kontrole kvaliteta i obezbeđenja kvaliteta, procesa i sistematskih aktivnosti koje će se primjenjivati;
- 3) pregleda i ispitivanja koji se obavljaju prije, za vrijeme i posle proizvodnje kao i učestalost istih;
- 4) zapisa sistema kvaliteta kao što su izveštaji o ispitivanju i kontrolisanju, podataka o etaloniranju i izveštaja o kvalifikaciji zaposlenih;
- 5) načina na koji se vrši provera efikasnosti funkcionisanja sistema kvaliteta.

3.3 Imenovano tijelo vrši proveru sistema kvaliteta kako bi provjerilo da li su ispunjeni zahtevi iz tačke 3.2. ovog priloga.

Smatra se da je proizvodnja usaglašena ako su elementi sistema kvaliteta usaglašeni sa odgovarajućim specifikacijama navedenim u relevantnim crnogorskim standardima.

U timu proveravača koji vrše provjere sistema upravljanja kvalitetom mora da bude najmanje jedan proveravač sa iskustvom u vrednovanju u oblasti opreme lične zaštite i predmetne tehnologije, kao i poznavanju bitnih zahtjeva za zdravlje i bezbjednost.

Provjera obuhvata i ocjenjivačku posjetu proizvodnim prostorijama proizvođača.

Tim proveravača pregleda tehničku dokumentaciju za opremu lične zaštite iz tačke 3.1. ovog priloga da bi se uvjerio u mogućnost proizvođača da identifikuje bitne zahtjeve za zdravlje i bezbjednost i sprovede neophodne preglede kako bi obezbedio usaglašenost opreme lične zaštite sa ovim zahtevima.

Proizvođač se obaveštava o rezultatima provjere. U ovom izveštaju sadržani su nalazi provjere i obrazložena odluka o ocjenjivanju.

3.4 Proizvođač se obavezuje da će ispuniti obaveze koje proizlaze iz odobrenog sistema kvaliteta i da će održavati sistem kvaliteta tako da bude odgovarajući i efikasan.

3.5 Proizvođač obavještava Imenovano tijelo koje je odobrilo sistem kvaliteta o svim planiranim izmjenama u sistemu kvaliteta. Po dobijanju obavještenja, Imenovano tijelo razmatra predložene izmene i odlučuje da li izmene u sistemu kvaliteta zadovoljavaju odobreni sistem kvaliteta u skladu sa tačkom 3.2 ovog priloga ili je potrebno izvršiti novo ocjenjivanje.

Imenovano tijelo obavještava proizvođača o svojoj odluci.

Obavještenje sadrži zaključak razmatranja i obrazloženje odluke.

3.6 Imenovano tijelo može ovlastiti proizvođača da postavi identifikacioni broj Imenovanog tijela na svaki komad opreme lične zaštite koji je usaglašen sa tipom opisanim u sertifikatu o pregledu tipa i koji zadovoljava sve primenljive zahtjeve ovog pravilnika.

4. Nadzor koji sprovodi imenovano tijelo

4.1 Svrha nadzora je da se Imenovano tijelo uvjeri da proizvođač održava i primenjuje odobreni sistem kvaliteta i obaveze koje iz toga proističu.

4.2 Proizvođač, za potrebe ocjenjivanja, Imenovanom tijelu omogućava pristup proizvodnji, kontroli, ispitivanju i skladištima kako bi obezbedio dostupnost svih potrebnih informacija, a naročito:

1) dokumenta sistema kvaliteta;

2) zapise sistema kvaliteta, kao što su izveštaji o kontrolisanju, izveštaji o ispitivanju, podaci o etaloniranju i kvalifikacije zaposlenih.

4.3 Imenovano tijelo sprovodi periodične provjere najmanje jednom godišnje, kako bi se uverilo da proizvođač održava i primenjuje sistem kvaliteta, o čemu sačinjava izveštaj koji dostavlja proizvođaču.

4.4 Imenovano tijelo može da obavi nenajavljene posete proizvođaču. Tokom tih posjeta Imenovano tijelo može, ako je potrebno, da sprovodi ispitivanja i provjere opreme lične zaštite, ili obezbijedi njihovo sprovođenje kako bi se uverilo da je sistem kvaliteta u skladu sa zahtjevima. Imenovano tijelo o rezultatima te posjete sačinjava izveštaj koji dostavlja proizvođaču, kao i izveštaj o ispitivanju, ako su takva ispitivanja sprovedena.

5. Označavanje i deklaracija o usaglašenosti

5.1. Proizvođač stavlja znak usaglašenosti i uz saglasnost imenovanog tijela iz tačke 3. ovog priloga identifikacioni broj tog tijela čime potvrđuje da je oprema lične zaštite usaglašena sa tipom opisanim u Sertifikatu o pregledu tipa i da zadovoljava zahtjeve ovog pravilnika.

5.2. Proizvođač sačinjava Deklaraciju o usaglašenosti za svaki model opreme lične zaštite i čini je dostupnom nadležnim organima najmanje deset godina posle datuma kada je opreme lične zaštite stavljena na tržište.

Deklaracija o usaglašenosti mora da identifikuje model opreme lične zaštite OLZ za koju je sačinjena.

Primjerak Deklaracije o usaglašenosti mora biti raspoloživa po zahtevu.

6. Proizvođač čuva tehničku dokumentaciju i obezbeđuje dostupnost nadležnim organima u periodu od 10 godina nakon stavljanja opreme lične zaštite na tržište, i to:

1) dokumentaciju navedenu u tački 3.1 ovog priloga i

2) sve informacije o izmenama koje su odobrene iz tačke 3.5 ovog priloga, kao i

3) odluke i izveštaje imenovanog tijela navedene u tač. 3.5, 4.3 i 4.4. ovog priloga

7. Imenovano tijelo obavještava nadležno ministarstvo o odobrenjima Sistema kvaliteta ili njihovom gubitku, suspenziji ili drugim ograničenjima. Imenovano tijelo obaveštava druga imenovana tijela o odbijanju izdavanja, suspenziji, povlačenju ili drugim ograničenjima izdatih sertifikata za sistem menadžmenta kvalitetom.

8. Obaveze proizvođača koje se odnose na zahteve iz tač. 3.1, 3.5, 5. i 6. ovog priloga može ispuniti njegov zastupnik, u njegovo ime i pod njegovom odgovornošću, pod uslovom da su navedene u ovlaštenju.

DEKLARACIJA O USAGLAŠENOSTI

Proizvođač ili njegov zastupnik sa sjedištem u Crnoj Gori¹

.....

sa punom odgovornošću izjavljuje da je nova OLZ opisana u nastavku²

.....

usaglašena sa zahtjevima Pravilnika o opremi lične zaštite (kojim je prenešena Direktiva 89/686/EEC), i kada je to primjenjivo, crnogorskom standardu MEST koji preuzima harmonizovani standard br.
 (za OLZ jednostavne konstrukcije navedenu u članu 10 stavu 2 ovog pravilnika)

i identična OLZ koja je predmet sertifikata o usaglašenosti br. izdatog od 3,4

.....

kao i da je u postupku ocjenjivanja usaglašenosti utvrđenog u članu 15 stavu 1 tački 1 ili 2 Pravilnika o opremi lične zaštite pod nadzorom imenovanog tijela (za OLZ kompleksne konstrukcije navedenu u članu 11 ovog pravilnika).

.....
 U, dana

.....
 Potpis 5

¹ Poslovni naziv i puna adresa; zastupnici moraju takođe dati poslovni naziv i adresu proizvođača

² Opis OLZ (proizvod, tip, serijski broj, itd.)

³ Naziv i adresa imenovanog tijela za ocjenjivanje usaglašenosti

⁴ Izbriši ono što je neprimjenjivo

⁵ Ime i službeni položaj lica ovlašćenog za potpis u ime proizvođača odnosno njegovog zastupnika

ZNAK USAGLAŠENOSTI

Znak CE sadrži inicijale "CE".

Visina znaka CE iznosi najmanje 5mm, ako posebnim propisom nije drugačije utvrđeno.

Znak CE može da sadrži i slikovni znak ili drugu oznaku koja ukazuje na poseban rizik ili upotrebu.

Znak CE stavlja proizvođač ili njegov ovlašćeni zastupnik na vidljiv, čitljiv i neizbrisiv način.

Znak CE može da sadrži i identifikacioni broj prijavljenog tijela, koje je učestvovalo u ocjenjivanju usaglašenosti, u fazi kontrole proizvodnje.

Identifikacioni broj iz stava 1 ovog člana, stavlja tijelo koje je učestvovalo u ocjenjivanju usaglašenosti, ili prema njegovim uputstvima, proizvođač ili ovlašćeni zastupnik.

Izgled odnosno oblik znaka CE:

NAPOMENA:

Ako se znak CE smanjuje ili uvećava, proporcije (odnosi) date na prikazanom crtežu ne mogu se mijenjati.

KATEGORIJE OPREME LIČNE ZAŠTITE PREMA RIZIKU

Ovim prilogom utvrđuju se kategorije rizika od kojeg oprema lične zaštite treba da zaštiti korisnika.

Kategorija I.

Kategorija I. obuhvata isključivo sledeće minimalne rizike:

- 1) površinsko mehaničko delovanje;
- 2) kontakt sa blažim sredstvima za čišćenje ili produženi dodir sa vodom;
- 3) dodir sa vrućim površinama čija temperatura ne prelazi 50 °C;
- 4) oštećenje očiju usled izlaganja sunčevoj svetlosti (ne tokom posmatranja Sunca);
- 5) atmosferske uticaje koji nijesu ekstremne prirode.

Kategorija II.

Kategorija II. obuhvata rizike koji nijesu navedeni u kategorijama I. i III.

Kategorija III.

Kategorija III. obuhvata rizike koji mogu izazvati smrt ili ozbiljno i trajno oštećenje zdravlja i to od:

- 1) supstanci i smeša koje su opasne po zdravlje;
- 2) atmosfera sa nedostatkom kiseonika;
- 3) štetnih bioloških agensa;
- 4) jonizujućeg zračenja;
- 5) sredine sa visokom temperaturom čiji se efekat može uporediti sa efektom temperature vazduha od +100 °C ili višom;
- 6) sredine sa niskom temperaturom čiji se efekti mogu uporediti sa efektom temperature vazduha od -50 °C ili nižom;
- 7) padova sa visine;
- 8) strujnog udara i rada pod naponom;
- 9) utapanja;
- 10) posjekotina pri radu sa ručnom motornom testerom;
- 11) mlazova visokog pritiska;
- 12) prostriglih rana ili uboda nožem;
- 13) štetne buke.